

НИНА БОЖИДАРОВА
ДАЛЕЧЕ НА СЕВЕР, ДАЛЕЧЕ
НА ЮГ

chitanka.info

Евдокия погледна живота си в очите и той ѝ заприлича на мъж, блед и уплашен.

„Все такива се срещат по пътя ми...“

Мъжете от пътя ѝ наистина си приличаха. Бяха прекалено. Прекалено смели. Или прекалено страхливи. Готови винаги за отстъпление.

Животът също като тях имаше хлъзгав поглед и от него лъхаше на безразличие.

„Проточи се твърде дълго“, помисли тя с досада. И ядът ѝ, отдавна изчезнал от тясната гама на ежедневните ѝ чувства, се раздвижи, изскочи като феникс от кафеникавото стърнище, на което приличаше просторната земя на душата ѝ. След като от там бе преминал Милчевски, поскърцавайки с жалките амортизатори на инвалидната си количка. Да, Милчевски изпепели обширните декари на нейната душа, или по-скоро Евдокия сама ги подпали, по невнимание може би... или защото така е трябвало.

А в последствие се оказа, че те си останаха димящи и зловонни и по тях не никнеше трева, само понякога някой рядък бодил осветяваше пустотата с лилавите си цветове.

Да, споменът за Милчевски възроди гнева, възроди чувствата след години, дълги и пусти като векове без войни.

Време е да тръгвам, каза си тя.

Купи си нови куфари. Бежови и много красиви. Въпреки че нямаше какво да сложи в тях. Не искаше повече спомени. Повече прах и лъх на нафталин.

Заклучи дюкянчето с дантелите. Това бе случайна спирка в монотонното, както се оказа, пътуване на живота ѝ.

На пристанището духаше.

Това бе единственото чисто пристанище, което Евдокия бе виждала през купищата принудителни спирки на своите безкрайни и безнадежни пътешествия.

Корабите бяха красиви и тържествени. Огромни играчки за непорастващи момчета. Евдокия стоеше гордо, като че тръгваше на война. А зад нея смирен носач буташе камарата бежови куфари. Всичките празни.

„Ще ги напълня по време на пътуването. С новите си преживявания. Които ще бъдат до едно приятни, като мекия допир на

китайска коприна“.

Накъде?

Тук на пристанището все пак трябваше да избере посока. Или поне кораб. За да може да тръгне. Да се понесе срещу вятъра с отворени обятия, готова за всички възможности.

Вече го бе правила, тоест беше се опитвала, но тогава се оказа, че пристига винаги на едно и също място. Макар и привидно различно, населено с уж различни езици, с уж различни хора.

Но сега всичко бе друго. Край на бягствата, на отлагането, на страховете. Всичко това оставаше отзад. Зад строгата и незабележима ключалка на дантеленото дюкянче. А тя с новия си костюм от кожа шевро, устремената осанка и бежовите куфари, започваше отново. Даже си бе приготвила ново име, но после си каза, че би трябвало да може да изживее новия си живот даже без име. Със старото, или с някое чуждо...

На касата възпитаната северна жена чакаше решението ѝ.

Очите ѝ бяха безцветни като небето на северния град. Евдокия си помисли, че ѝ се ходи на място, където хората имат ярки очи.

— Всъщност винаги съм искала да се върна при Вангелуда.

Северната жена с нищо не показва, че е чула.

— Един билет за тук — рязко и категорично Евдокия заби изящния си показалец в стерилно чистата географска карта... може би северните клиенти никога не я пипаха.

Жената я обгърна с призрачен ветровит поглед.

— До там може да не стигнете за Нова година. И да трябва да посрещате на борда.

И тя многозначително потропа с молив по цифрите на календара...

Евдокия се замисли. Взе билета си за първа класа и следвана от стройната колона бежови куфари се устреми към миналото, към спомена за Вангелуда, „която по всяка вероятност още ме чака в люлеещия се стол... дори и да не е вече между нас...“

Бе съвсем забравила, че следващата година е фатално многозначителна, че се очаква края на света заедно с цял ред катаклизми, които никой не би искал да посреща в открито море.

„И с празни куфари, — помисли — дано да успее да ги напълня предварително.“

Евдокия, възпитана от прабабата Вангелуда, Евдокия, която бе убила съседа и съученик на баща си от търговската гимназия през една коледна вечер на гала концерт във виенската опера, Евдокия, която бе преминала през школата на Милчевски и за малко не се бе оженила за него, „госпожа Милчевска,“ изсмя се тя наум... тази Евдокия, не се страхуваше от края на света, колкото и близък да бе той. Даже не се замисли намираше ли се наистина в навечерието на такова злокобно събитие. Никой край не можеше да бъде по-страшен от любовта на Милчевски... Даже прокобите на мощните непознати магьосници за края, не можеха да се сравняват с разплескания мозък на жертвата, на нейната жертва, по кадифените тапицерии на оперната лежа...

Тогавя светът наистина свърши, свърши въздухът и пространството и тя се оказа заслепена от ужаса и от себе си, от любовта и вярата, които умираха пред очите ѝ. Тичаше по тъмните улици, а светът бе свършил. Нямахше нищо, нито зад нея, нито напред, всичко бе празно, изпълнено само с мириса на пистолет от който току-що си убил.

... това беше отдавна, следваха години, прекарани в мълчаливи разговори с могъщата Вангелуда, която — Евдокия твърдо вярваше — притежава тайните кодове към всички секрети и ключа от всички затворени входове... „Въпреки че на мен обикновено ми трябват изходите“, помисли Евдокия и потрепера. Забеляза, че не си беше взела кашмирения шал, единствената вещь, която на допир ѝ напомняше за миналото, за вангелудината къща, претърпкана с чудни предмети, до един топли, като че живи и гостоприемни... Беше ли жива Вангелуда, Евдокия не знаеше. Противоречиви слухове долитаха до нея в изгнанието на северния ѝ живот, противоречиви знаци се провираха в дантеленото ѝ студено ежедневиe, двусмислени сигнали разкъсваха неспокойните ѝ ветровити сънища.

Вангелуда никога не бе споменавала за края на света. Значи може би той не съществуваше. Поне не в обозримо бъдеще. Или щеше да се случи на някого друго, без това да промени спокойния ритъм на живота в градчето, винаги запълнено с аромата на смокини, на узо и на зацапани зарчета за табла...

Евдокия си спомни този задушаваш бавен уют и поиска да се разплаче, да седне и да признае умората, самотата, нуждата да бъде обичана.

Разбира се, тези моментна слабост бе веднага прогонена от раздосадения жест на тънката евдокийна ръка. А също и от спомена за Милчевски и неговите пророчества — той не говореше за край, а за начало. За новия свят. В името на който войната трябваше да бъде безсмилостна.

Евдокия сбърчи нос, проповедите му винаги ѝ бяха скучни, даже когато бе готова на всичко, за да заслужи неговата любов...

И усети присъствието му до себе си, защото да, заслужила беше любовта му, макар и да не я искаше вече, панически бягаше от нея, изтриваше я от спомените, от болките и радостите, но тя пак оживяваше — лек повей на зрели смокини, мирис на барут или на застояла кръв я донасяха неочаквано...

И тогава Евдокия се разболяваше, еврейският лекар идваше да я лекува със смеха си и с алкохолните капки на доктор Бош.

Сега, на пристанището, любовта на Милчевски бе сякаш дошла да се сбогува.

Евдокия се огледа.

На кея се полюшваше, клатена от вятъра, инвалидна количка. Милчевски, или някой друг, бе обърнал лице към бледото северно слънце и криеше очите си зад демодирани тъмни очила.

Човекът чакаше.

„Да бягам ли“, бе първото нещо, което Евдокия си помисли, но после се сети, че вече не бяга. Че е свободна. И само тъжно въздъхна.

Количката се приближи, човекът приличаше много на Милчевски, но бе друг. Подаде ѝ пакет.

От пакета ѝ лъхна на смърт.

— Това да не би да е краят на света? — попита тя с високомерна насмешка.

Двойникът на Милчевски сериозно каза:

— Ще стане, когато го занесеш. На крайбрежната улица. При цветаря с черните далии.

— Не мога. Нямам място в багажа — Евдокия кимна към стройната колона бежови куфари.

Кутията изглеждаше жалка, някакси скучна. Кутия без тайна. Завита в банална амбалажна хартия. Евдокия се изкуши да я вдигне за да провери тежка ли е.

Спомни си колко млада и устремена бе, когато стреля в операта. Спомни си как бе запленена от Милчевски, сякаш от неизвестна планета с непоносимо притегляне. Да, той тогава можеше да поиска от нея всичко. Дори и края на света. И щеще да го получи. Но той си избра някакво дребно убийство. И любовта бе изчезнала все едно никога не я бе имало.

— Хубава кутия все пак. Гладка. — Каза тя снисходително. — Сигурно не е много тежка.

Целият ѝ живот до сега беше в кутията. Разбит и опръскан с мозъка на някакъв субект... животът ѝ се бе притаил под амбалажната хартия. С етикет „край на света“.

Тя поглади с ръка пакета и се удиви от неговата топлина. Като че беше жив. Може би вътре наистина пулсираше любовта ѝ, простреляна тогава в операта, тъжна и изоставена. Евдокия погледна заместника на Милчевски в очите, уж скрити зад слънчевите очила.

— Не ми трябва Нов живот, нито Нов свят. Кажете го на Милчевски при случай. Аз се връщам. В стария.

— Опасно е — каза той многозначително.

— Не е. Мен куршум не ме лови.

— А лоша дума? — Попита човекът и количката му проскърца. — Всъщност, Милчевски вече не е между нас. Остави ни това. Вътре е и прахът му. Заедно с края на света. Това бе последната му воля, да го върнете. — Мъжът се замисли. — Е, и да участва в края на света.

Евдокия прехапа устни. Значи топлото в кутията бе прахът на Милчевски.

Зад гърба си усещаше празните бежови куфари и свободата си, а отпред на везните на нейното колебание се поклащаше кутията с Милчевски вътре, с цялото ѝ минало и с края на света в добавък.

Свали от количката един от новите празни куфари и седна върху него на самия ръб на кея, над плътната вода, която като че ли я викаше.

Зачака.

Чакаше знак.

Искаше ѝ се някой да реши вместо нея. Вместо нея да тръгне на път с лекотата на свършения избор.

С лекотата на бягството. Само преди миг бе лека като вятъра, мислеше се за свободна, за господарка на живота си, на мечтите и на

решенията. А сега... какво се оказа... усещаше как кутията натежава с всеки изминат миг.

Огледа се. На кея бяха останали само тя и човекът в количката.

Настъпваше ветровитият северен здрач и тя отново, за кой ли път, стоеше на ръба, сама с въпросите си.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.